

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ในกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคคลกับการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ และรูปแบบการทำงานช่วยเหลือสังคม โดยศึกษาจากเอกสารและข้อมูลภาคสนาม โดยเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 62 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 66 ปี มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า เป็นผู้ไม่มีรายได้ รูปแบบการทำงานช่วยเหลือสังคมส่วนใหญ่ที่ผู้สูงอายุทำมากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน รองลงมาคือ การให้ความรู้ในชุมชน การดูแลเด็กและผู้สูงอายุในชุมชน ตามลำดับ และผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีการทำงานช่วยเหลือสังคมในรูปแบบการให้ความรู้ในชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ส่วนผู้ที่มีการศึกษาน้อยทำงานช่วยเหลือสังคมในรูปแบบการจัดกิจกรรมในชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการทำงานช่วยเหลือสังคมในระดับสูง โดยปัจจัยดึงดูด คือ ค่านิยมเกี่ยวกับการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ ส่วนปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความต้องการทำประโยชน์แก่สังคม และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลด้านการทำงานช่วยเหลือสังคมจากโทรทัศน์ รองลงมา คือ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ข่าวสารชุมชน การประชาสัมพันธ์ภาครัฐ และเพื่อนตามลำดับ ความเชื่อในความสามารถของตนเองยังมีผลต่อทัศนคติต่อการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ ส่วนแรงสนับสนุนทางสังคมไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้ศึกษาเสนอว่า ควรมีการให้ข้อมูลข่าวสารด้านการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ภาครัฐควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับสูงมีโอกาสทำงานช่วยเหลือสังคมเพิ่มมากขึ้น และควรให้ผู้สูงอายุได้ทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำงานช่วยเหลือสังคม

Abstract

This is a study on “Factors Affecting the Types of Social Work Engaged by Elderly Social Development and Human Security Volunteers in Bangkok”. The objective of the research was to study the nature of social work, relationship between personal factors and social work, and types of social work engaged by the elderly. The methodology involved examination of the documents and fieldtrips. Data was collected by using a questionnaire on a sample of 62 elderly social development and human security volunteers in Bangkok.

The results showed that the majority of the samples were male, with an average age of 66 years, with a primary or lower education level, earning no income. The most common type of social work done by the elderly was organizing community activities, followed by educating the community, child and elderly cares in the community respectively. Those with a higher level of education tended to offer more educational service to the community than those with lower education. People with low-level education did more organizing of activities than did those with higher education. The attitude of most elderly workers toward social work was at a high level. The pull factor was the value of social work attached by the elderly while the push factor was a desire to make social contributions whereas the support factor was access to information. The majority of the samples received information about social work from television, followed by radio, newspapers, community news, government publicity and friends respectively. Personal belief about the ability to contribute affected the attitude toward social work of the elderly, while social support had no such effect.

The researcher suggested that there should be more publicity about social work engaged by the elderly. The government sector should encourage elderly people with higher education to do more social work. The elderly should have more access to information about benefits derived from doing social work.